

Apskats 04

LV

Komisijas 2023. gada ziņojums par ES budžeta pārvaldību un sniegumu

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

2024

Saturs

	Punkts
Kopsavilkums	I–VII
Ievads	01–03
Tvērums un pieeja	04–08
Gada pārvaldības un snieguma ziņojuma sagatavošanas process	09–13
Ar sniegumu saistītie vēstījumi 2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojuma I sējumā	14–28
Komisijas rīcībā bija labas un skaidri definētas procedūras gada pārvaldības un snieguma ziņojuma sagatavošanai, tomēr snieguma informācijas kvalitāte joprojām ir uzlabojama	14–22
Gada pārvaldības un snieguma ziņojumā paustie apgalvojumi ne vienmēr saskan ar mūsu gada pārskata konstatējumiem	23–26
Mēs neatradām neatbilstības starp 2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojuma I sējumu un tā apliecinošajiem dokumentiem	27–28
Noslēguma piezīmes	29–34
Pielikums	
Dažādu dalībnieku loma Komisijas galveno snieguma ziņošanas dokumentu sagatavošanā	
Saīsinājumi	
Glosārijs	
ERP darba grupa	

Kopsavilkums

I Katru gadu Komisija gada pārvaldības un snieguma ziņojumā atskaitās par ES budžeta pārvaldību un ES programmu un politikas virzienu sniegumu. Līdz ar tā pieņemšanu komisāru kolēģija uzņemas vispārēju politisko atbildību par ES budžeta pārvaldību. Ziņojums ir svarīgs dokuments ikgadējā budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrā, kurā Eiropas Parlaments pēc Padomes ieteikuma liek Komisijai atskaitīties par ES budžeta izpildi.

II Komisijai gada pārvaldības un snieguma ziņojums par konkrēto gadu mums ir jāiesniedz līdz tam sekojošā gada jūnija beigām. Tā kā pirms ikgadējās budžeta izpildes apstiprināšanas procedūras ziņojuma caurskatīšanai atvēlētais laiks ir ierobežots, mēs pētījām, kā Komisija sagatavoja [2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojumu](#) un ziņoja par jautājumiem, kas saistīti ar sniegumu, galveno uzmanību pievēršot I sējumam. Turklāt mūsu [2023. gada pārskatā](#) bija iekļauta sniegumam veltīta nodaļa, kurā izklāstījām galvenos ar sniegumu saistītos vēstījumus no 2023. gadā publicētajiem īpašajiem ziņojumiem un aplūkojām to atlasīto programmu sniegumu, kuras finansē no daudzgadu finanšu shēmas (DFS) 4. izdevumu kategorijas.

III Tā kā šis nav revīzijas ziņojums, bet gan apskats, mēs to sagatavojām, pamatojoties uz publiski pieejamo informāciju un savu iepriekšējo darbu. Mēs arī saņēmām informāciju un skaidrojumus no Komisijas.

IV Mēs atzīmējam, ka [2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojuma](#) I sējums tika sagatavots saskaņā ar Komisijas Korporatīvās pārvaldības padomes stratēģiskajiem norādījumiem. Komisijas rīcībā bija labas un skaidri definētas procedūras gada pārvaldības un snieguma ziņojuma sagatavošanai, tomēr datu kvalitāte joprojām ir uzlabojama.

V Kopumā pašreizējās DFS ietvaros finansēto ES programmu īstenošana 2023. gada beigās vēl bija agrīnā posmā. Mūsu [2023. gada pārskata](#) 3. nodaļā bija iekļauti apsvērumi par Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda (*AMIF*) un Integrētās robežu pārvaldības fonda (*IBMF*) sniegumu. Attiecībā uz šiem diviem īpašajiem fondiem pārvaldības un snieguma ziņojumā tika ziņots par ievērojamu progresu, kas kopš [2022. gada pārvaldības un snieguma ziņojuma](#) panākts *AMIF* īstenošanā, savukārt galvenie snieguma rādītāji (*GSR*) attiecībā uz *IBMF* joprojām bija tikpat zemā līmenī kā 2022. gadā paziņotie.

VI Gada pārvaldības un snieguma ziņojumā ir atspoguļoti viedokļi, kas atšķiras no dažiem galvenajiem apsvērumiem, kurus mēs savā [2023. gada pārskatā](#) formulējām par kohēzijas finansējumu un Atveseļošanas un noturības mehānismu (ANM). Šīs atšķirības attiecas uz kohēzijas finansējuma kļūdu īpatsvaru un uz atbilstību maksājumu un attiecināmības nosacījumiem, uzraudzības un kontroles sistēmu kvalitāti un ANM finanšu pareizu pārvaldību.

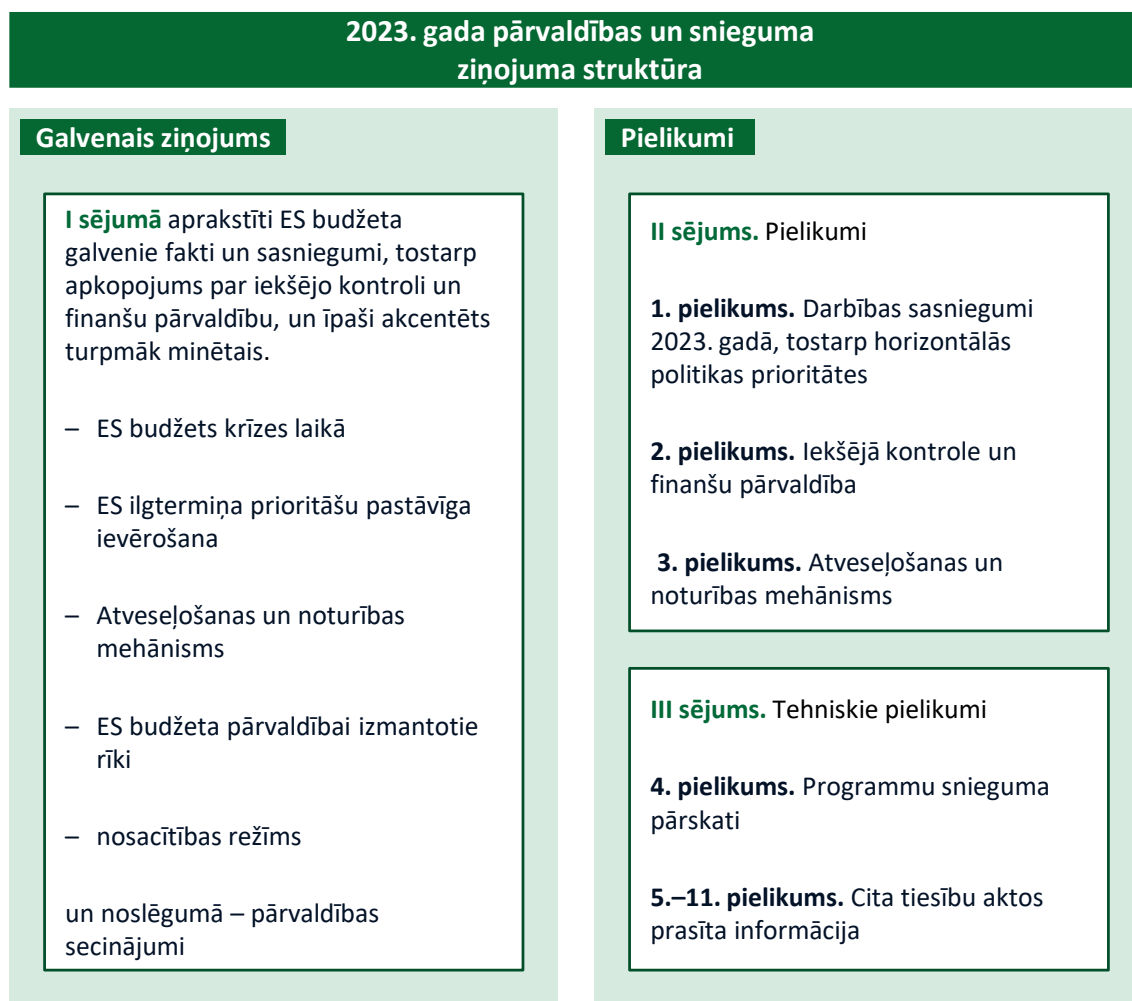
VII Pārbaudot galvenos finanšu apgalvojumus, kas sniegti gada pārvaldības un snieguma ziņojuma I sējumā, mēs nekonstatējām neatbilstības.

Ievads

01 Gada pārvaldības un snieguma ziņojums ir Komisijas augsta līmeņa gada snieguma ziņojums par ES budžetu. Tas ir svarīgs ieguldījums ikgadējā budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrā, ar kuras starpniecību Eiropas Parlaments pēc Padomes ieteikuma rūpīgi pārbauda ES budžeta izpildi. Gada pārvaldības un snieguma ziņojums ir daļa no Komisijas integrētajiem finanšu un pārskatatbildības ziņojumiem, kas ietver arī ES konsolidētos gada pārskatus, ilgtermiņa nākotnes prognozi par ES budžeta ienākošajām un izejošajām naudas plūsmām (2024.–2028. gadā), ziņojumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par iepriekšējā gadā veiktajām iekšējām revīzijām un ziņojumu par turpmākajiem pasākumiem pēc iepriekšējā gada budžeta izpildes apstiprinājuma. Tiesību aktos noteiktais termiņš, līdz kuram Komisijai ir jāiesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Revīzijas palātai gada pārvaldības un snieguma ziņojums par n gadu, ir n+ 1 gada jūnija beigas.

02 Gada pārvaldības un snieguma ziņojums pirmo reizi tika publicēts 2015. gadā, un laika gaitā tas ir mainījies. Kopš 2020. gada tas organizēts trīs sējumos, kuru saturs ir parādīts [1. attēlā](#).

1. attēls. 2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojuma struktūra

Avots: ERP.

03 2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojuma I sējums beidzas ar vadības secinājumu un komisāru kolēģijas paziņojumu, ka tā uzņemas vispārēju politisko atbildību par budžeta pārvaldību. Tēmas, par kurām šajā sējumā ziņots, ir:

- o ES atbalsta Ukrainai saglabāšana;
- o ES reakcija uz Tuvo Austrumu krīzi;
- o ES drošības un aizsardzības spēju stiprināšana;
- o oficiālās attīstības palīdzības sniegšana;
- o atbalsts robežkontrolei un migrācijas spiediena novēršana;
- o atbalsts Komisijas ilgtermiņa prioritātēm;
- o Atveseļošanas un noturības mehānisms;

- o rīki ES budžeta labas pārvaldības un aizsardzības nodrošināšanai;
- o nosacītības režīms ES budžeta aizsardzībai.

Tvērums un pieeja

04 Katru gadu papildus saviem īpašajiem ziņojumiem mēs savā gada pārskatā aplūkojam aspektus, kas saistīti ar ES budžeta sniegumu. Gada pārvaldības un snieguma ziņojums mums ir pieejams nākamā gada jūnijā (sk. **01.** punktu), līdz kuram mums ir jāpabeidz revīzijas darbs saistībā ar attiecīgā gada pārskatu. Tas ierobežo gada pārvaldības un snieguma ziņojuma aptvērumu mūsu gada pārskatā par to pašu gadu.

05 2023. gada pārskata nodaļā par sniegumu tika pārbaudīts, kā 2022. gada pārvaldības un snieguma ziņojumam pievienotajos programmu snieguma pārskatos Komisija ziņoja par daudzgadu finanšu shēmas (DFS) 4. kategorijas izdevumu programmu sniegumu. Papildus tam mēs publicējam šo atsevišķo apskatu par 2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojumu.

06 Šajā apskatā aplūkotie aspekti attiecas uz Komisijas 2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojuma I sējumu. Tie ir šādi:

- kā Komisija sagatavoja gada pārvaldības un snieguma ziņojumu, ieskaitot attiecīgos kontroles mehānismus;
- kā Komisija ziņo par jautājumiem, kas saistīti ar sniegumu, tostarp gada pārvaldības un snieguma ziņojuma saskanība ar attiecīgajiem Revīzijas palātas ziņojumiem un skaitļos izteikto apgalvojumu pierādījumi.

07 Tā kā šis nav revīzijas ziņojums, bet gan apskats, mēs to sagatavojām, pamatojoties uz publiski pieejamo informāciju (piemēram, Komisijas dokumentiem) un savu iepriekšējo darbu. Mēs arī saņemām attiecīgus skaidrojumus no Komisijas centrālajiem dienestiem (Budžeta ģenerāldirektorāta (BUDG ĢD) un Ģenerālsekretariāta).

08 Eiropas Parlamenta 2023. gada maija ziņojumā [par budžeta izpildes apstiprināšanu](#) ERP tika aicināta gada pārskatā vai vajadzības gadījumā atsevišķā dokumentā ņemt vērā gada pārvaldības un snieguma ziņojumu, lai to izmantotu ikgadējā budžeta izpildes apstiprināšanā. Tā kā gada pārvaldības un snieguma ziņojuma caurskatīšanai mums bija ierobežots laiks, mēs koncentrējāmies uz I sējumu.

Gada pārvaldības un snieguma ziņojuma sagatavošanas process

09 Komisijas Korporatīvās pārvaldības padome¹ sniedza stratēģiskus norādījumus par [2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojuma](#) struktūru un saturu. Šā gada stratēģiskajos norādījumos, kas tika izdoti 2024. gada janvārī, ir noteiktas šādas [2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojumā](#) iekļaujamās prioritātes:

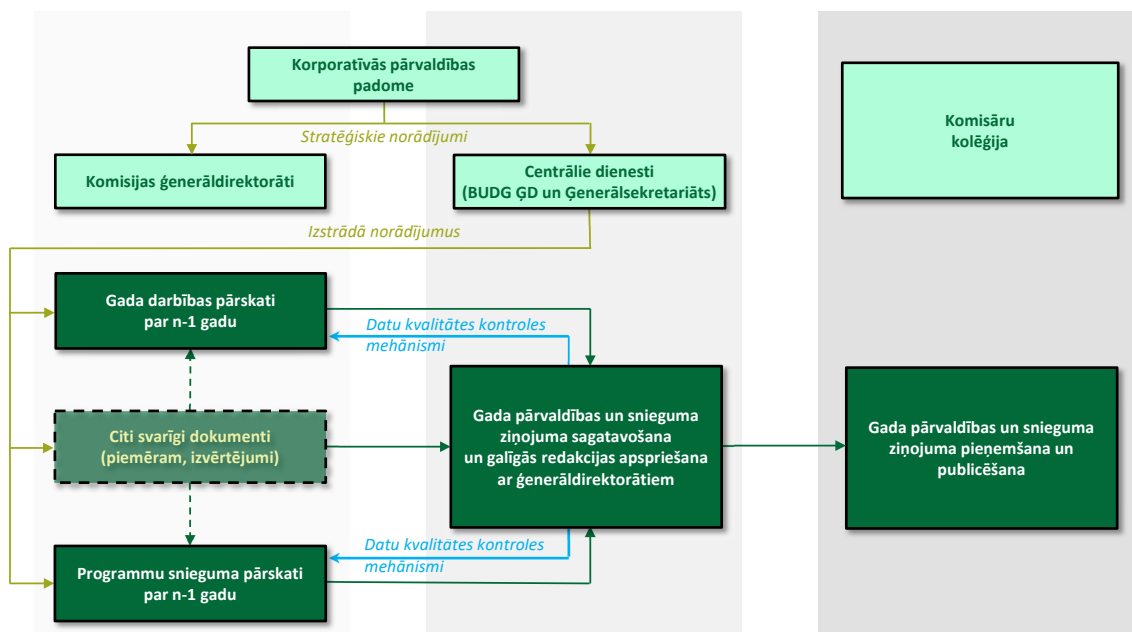
- o jaunākā informācija par Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) īstenošanu un sasniegumiem;
- o ES atbalsts Ukrainai un tās reakcija uz nestabilās ģeopolitiskās vides plašākām sekām;
- o un pašreizējais stāvoklis tiesiskuma [nosacījumu mehānisma](#) īstenošanā.

10 Saskaņā ar norādījumiem gada pārvaldības un snieguma ziņojuma I sējumam vajadzētu būt kodolīgam un adresētam uz plašāku sabiedrību, un tajā būtu jāizklāsta ES budžeta galvenie sasniegumi un veids, kā ar to risinātas pašreizējās galvenās ģeopolitiskās problēmas, ieskaitot Krievijas agresijas karu pret Ukrainu un konfliktu Tuvajos Austrumos.

11 Darbu pie pārvaldības un snieguma ziņojuma vadīja divi Komisijas “centrālie dienesti” – BUDG ĢD un Ģenerālsekretariāts. Gada pārvaldības un snieguma ziņojums tika sagatavots, pamatojoties uz to Komisijas dienestu ieguldījumu, kuri ir atbildīgi par dažādām izdevumu programmām un gada darbības pārskatu un programmu snieguma pārskatu sagatavošanu. BUDG ĢD izdeva detalizētus norādījumus pārējiem departamentiem, lai palīdzētu tiem sagatavot budžeta iesniegšanas dokumentus, tostarp programmu snieguma pārskatus un gada darbības pārskatus. Izstrādājot gada pārvaldības un snieguma ziņojuma galvenos vēstījumus, tika ņemti vērā arī atsevišķi izvērtējumi ar būtiskiem konstatējumiem. [2. attēlā](#) ir parādīts vienkāršots process attiecībā uz to, kā gada pārvaldības un snieguma ziņojums tika sagatavots un pieņemts, un [pielikumā](#) ir aprakstītas dažādu gada pārvaldības un snieguma ziņojuma sagatavošanā iesaistīto pušu lomas.

¹ 1.4. sadaļa “The corporate management board” dokumentā “[Communication to the Commission: Governance in the European Commission](#)”, Brisele, 24.6.2020., C(2020) 4240 final.

2. attēls. Gada pārvaldības un snieguma ziņojuma process – no sagatavošanas līdz publicēšanai

Avots: ERP.

12 Gada pārvaldības un snieguma ziņojuma III sējuma tehniskajos pielikumos ietverti programmu snieguma pārskati, kuros parādīts progress, kas panākts katras izdevumu programmas mērķu sasniegšanā, un attiecīgajos programmas tiesību aktos noteikto rādītāju izmantošana. Komisija ziņo, ka datu ievades procesā attiecībā uz rādītājiem ir integrētas datu kvalitātes pārbaudes. Tajās pārbauda datu pilnīgumu, formatējumu (piemēram, datumu vai skaitļus) un pamatotību (skaitļiem jābūt saprātīgā diapazonā). Kad programmu snieguma pārskati ir sagatavoti, BUDG ĢD vēlreiz pārskata datus, pamatojoties uz savām zināšanām par programmām.

13 Gada darbības pārskati ir vadības ziņojumi, ko katra Komisijas departamenta vadītājs nosūta komisāru kolēģijai. Šajos ziņojumos ir ņemts vērā attiecīgā departamenta, nevis pārvaldīto programmu sniegums (kā tas ir programmu snieguma pārskatos). Gada darbības pārskatos iekļauta finanšu un vadības informācija, tostarp katra ģenerāldirektora parakstīta ticamības deklarācija, kurā norādīts, ka ieviestās kontroles procedūras sniedz nepieciešamās garantijas, ka izdevumi ir likumīgi un pareizi un ka līdzekļi ir izlietoti tiem paredzētajam mērķim un saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu. Centrālie dienesti pārskatīja gada darbības pārskatu projektus un sniedza atsauksmes atbildīgajiem departamentiem.

Ar sniegumu saistītie vēstījumi

2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojuma I sējumā

Komisijas rīcībā bija labas un skaidri definētas procedūras gada pārvaldības un snieguma ziņojuma sagatavošanai, tomēr snieguma informācijas kvalitāte joprojām ir uzlabojama

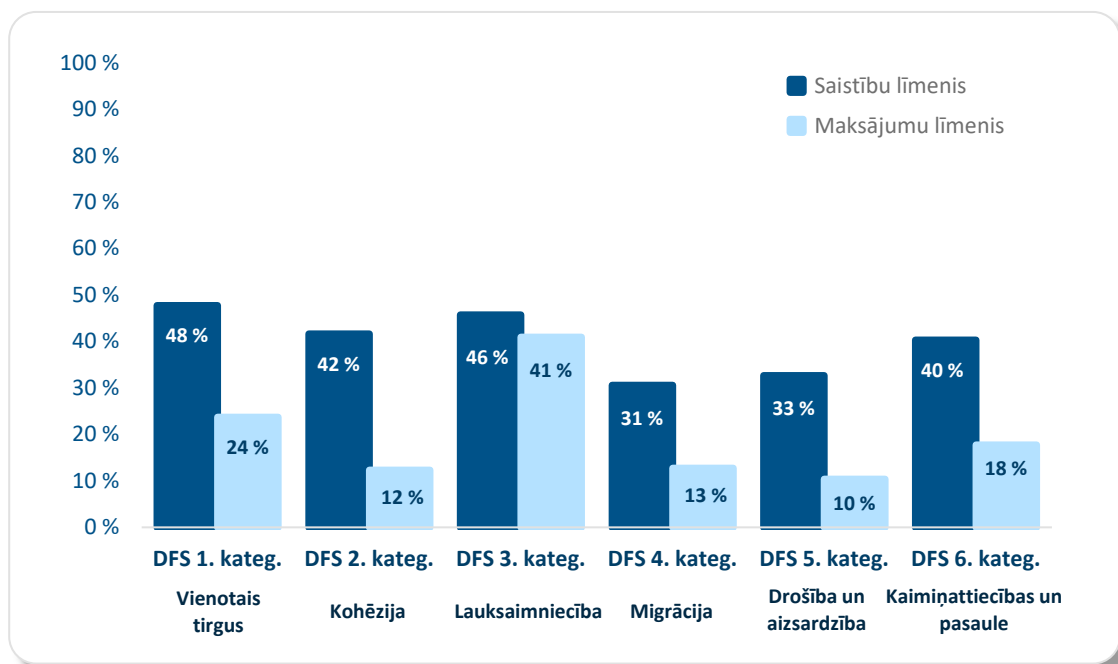
14 2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojuma I sējumā bija ievēroti Korporatīvās pārvaldības padomes norādījumi un sniegts augsta līmeņa apkopojums par ES budžeta sniegumu, īpaši pievēršoties tādiem svarīgiem jautājumiem kā ES atbalsts Ukrainai, reakcija uz konfliktu Tuvajos Austrumos, ANM un pareiza finanšu pārvaldība (sk. 03. punktu).

15 ES izdevumu rezultātu sasniegšanai var būt vajadzīgi vairāki gadi. Budžeta saistības apstiprina pirms maksājumu veikšanas, un daudzgadu finanšu shēmas perioda pirmajos programmas īstenošanas gados rezultāti bieži vien nav viegli izmērāmi. Programmas, ko īsteno viena perioda ietvaros, var turpināt dot rezultātus nākamās DFS laikā. Šā iemesla dēļ programmu snieguma pārskatos gada pārvaldības un snieguma ziņojuma III sējumā iekļauta informācija par iepriekšējā 2014.–2020. gada DFS perioda programmām.

16 Lai ziņotu par dalītās pārvaldības programmām un to attiecīgajiem rādītājiem, ir vajadzīgi dati no dalībvalstīm, bet to ieguve aizņem vairāk laika salīdzinājumā ar tiešo pārvaldību, jo dalībvalstu iestādēm dati vispirms ir jākonsolidē valsts līmenī un pēc tam jāziņo Komisijai. Tas nozīmē, ka 2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojumā un programmu snieguma pārskatos, kas attiecas uz dalīto pārvaldību, bija ietverti snieguma dati līdz 2022. gada 31. decembrim, savukārt par programmām, kuras pārvalda tieši vai netieši, var ietvert datus līdz 2023. gada 31. decembrim.

17 Gada pārvaldības un snieguma ziņojuma pielikumos ir sniegta informācija par dažādo DFS finansēto programmu īstenošanas pakāpi. 3. attēlā ir apkopots galveno ES programmu (izņemot ANM) īstenošanas līmenis saistību un maksājumu aspektā pirmajos trijos gados septiņu gadu plānošanas ciklā (2021.–2027. gads). Tas liecina, ka kopumā programmas joprojām ir īstenošanas sākumposmā.

3. attēls. Galveno 2021.–2027. gada ES programmu īstenošanas līmenis 2023. gada beigās

Avots: Eiropas Komisija, 2024. gada jūlijs.

18 Sava [2023. gada pārskata](#) 3. nodaļā mēs ziņojām, ka dažos gadījumos, kad Komisija uzskatīja, ka dalībvalstu paziņotās rādītāju vērtības 2014.–2020. gada periodam attiecībā uz DFS 4. izdevumu kategorijā finansētajām programmām bija neprecīzas un ka tai bija pieejami kvalitatīvāki dati no citiem avotiem, Komisija tos izmantoja. Savā [2022. gada pārvaldības un snieguma ziņojuma](#) programmu snieguma pārskatā attiecībā uz 4. izdevumu kategoriju Komisija atzina, ka ir jāuzlabo snieguma uzraudzības kvalitāte, rezultātu rādītājiem izmantojot regulārākus un uzticamākus datus. Līdzīgi savā [Apskatā par 2022. gada pārvaldības un snieguma ziņojumu](#) mēs ziņojām, ka Komisijas rīcībā bija labas un skaidri definētas procedūras gada pārvaldības un snieguma ziņojuma sagatavošanai, tomēr datu kvalitāte joprojām ir uzlabojama.

19 Mūsu [2023. gada pārskata](#) 3. nodaļā ir aplūkots, kā Komisija savā [2022. gada pārvaldības un snieguma ziņojumā](#) ziņoja par Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda (AMIF) un Integrētās robežu pārvaldības fonda (IBMF) sniegumu no pašreizējās DFS 4. izdevumu kategorijas. Attiecībā uz AMIF [2022. gada pārvaldības un snieguma ziņojumā](#) netika ziņots par progresu programmas galvenā snieguma rādītāja (GSR) mērķrādītāju sasniegšanā, jo to īstenošana vēl bija agrīnā posmā. [2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojumā](#) tika ziņots par dažiem snieguma aspektiem, proti, divi no septiņiem programmu snieguma pārskatos norādītajiem GSR liecina par ļoti labu progresu (29 % – *pārmitināto cilvēku skaits* un 41 % – *humanitārās uzņemšanas rezultātā uzņemto cilvēku skaits*). Attiecībā uz IBMF, lai gan pakārtoto darbību

īstenošana bija sākusies, rezultāti vēl nebija sasniegti: [2022. gada pārvaldības un snieguma ziņojumā](#) GSR neuzrādīja nekādu progresu salīdzinājumā ar [2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojumu](#). Septiņos no astoņiem GSR progresa līmenis joprojām ir 0 %, bet vienam rādītājam tas joprojām ir tāds pats kā pagājušajā gadā (12 %).

20 Atsauces uz robežkontroles atbalstīšanu un migrācijas spiediena novēršanu gada pārvaldības un snieguma ziņojuma I sējumā atbilst pakārtotajai informācijai par *AMIF* un *IBMF* sniegumu ziņojuma III sējumā.

21 Attiecībā uz *AMIF* un *IBMF* priekšstečiem iepriekšējā DFS periodā GSR vērtības [2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojumā](#) netika atjauninātas, jo tiesību aktos noteiktais termiņš datu paziņošanai par 2023. gada īstenošanu ir 2024. gada decembris. Turklāt, tā kā pēc tam, kad Krievija sāka agresijas karu pret Ukrainu, fondu darbības laiks tika pagarināts par vienu gadu, *ex post* izvērtējumu termiņš tika pārcelts uz 2024. gada decembri, tāpēc svarīga informācija par sniegumu vēl nebija pieejama.

22 Turklāt attiecībā uz datu uzraudzību un ziņošanu 41 ieteikums 14 ziņojumos no mūsu 2023. gadā publicētajiem 29 īpašajiem ziņojumiem attiecās uz datu kvalitāti, datu vākšanu, uzraudzību un snieguma ziņošanu dažādās jomās. Šīs jomas ietver ANM, publisko iepirkumu, transportu, enerģētiku, akvakultūru, atzītos ekonomikas dalībniekus un aizsardzību. Komisija pilnībā vai daļēji pieņēma 93 % no šiem ieteikumiem.

Gada pārvaldības un snieguma ziņojumā paustie apgalvojumi ne vienmēr saskan ar mūsu gada pārskata konstatējumiem

23 2023. gadā mēs publicējām 29 īpašos ziņojumus. Tajos tika aplūkotas daudzas problēmas, ar kurām ES saskaras dažādās izdevumu un politikas jomās. Mūsu [2023. gada pārskatā](#) šie vēstījumi ir iedalīti piecās stratēģiskās jomās: atveseļošana pēc krīzes; konkurētspēja; noturība un Eiropas vērtības; klimata pārmaiņas, vide un dabas resursi; un fiskālā politika un publiskās finanses. Revīzijas procesa raksturs nozīmē, ka mūsu revīzijās galvenokārt tika pārbaudīti izdevumi pirms 2023. gada, un tāpēc ne visi [2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojumā](#) aplūkoti jautājumi (piemēram, Krievijas agresijas kara pret Ukrainu ietekme uz budžetu un konflikts Tuvajos Austrumos) bija iekļauti mūsu 2023. gada īpašo ziņojumu revīzijas tvērumā. Tomēr daži temati, piemēram, klimata pārmaiņas, ES aizsardzība un ANM, tika aplūkoti gan mūsu īpašajos ziņojumos, gan Komisijas gada pārvaldības un snieguma ziņojuma I sējumā.

24 Gada pārvaldības un snieguma ziņojuma I sējumā Komisija norādīja, ka ir ieviesti efektīvi rīki ES budžeta pārskatatbildības, pārredzamības un pareizas finanšu pārvaldības nodrošināšanai. Attiecībā uz ANM gada pārvaldības un snieguma ziņojumā tika ziņots, ka visi 2023. gadā veikto maksājumu atskaites punkti un mērķrādītāji ir apmierinoši izpildīti un ka ir pamatota pārliecība par veikto maksājumu likumību un pareizību. Savus apsvērumus par tradicionālā ES budžeta un ANM izdevumu likumību un pareizību mēs izklāstījām [2023. gada pārskatā](#). Par ANM 2023. gadā mēs publicējām arī divus īpašos ziņojumus², uz kuriem atsaucāmies savā gada pārskatā. Šajos apsvērumos un ziņojumos paustais viedoklis ievērojami atšķiras no Komisijas viedokļa par kļūdu īpatsvara līmeni kohēzijas finansējuma jomā (mūsu [2023. gada pārskata](#) 6. nodaļa). Atšķirīgi viedokļi mums bija arī par atbilstību maksājumu un attiecināmības nosacījumiem, kā arī dažiem uzraudzības un kontroles sistēmu kvalitātes aspektiem un ANM finanšu pareizu pārvaldību (11. nodaļa).

25 Attiecībā uz budžeta pārvaldības sasniegumu kopsavilkumu gada pārvaldības un snieguma ziņojuma I sējumā ievēroti Korporatīvās pārvaldības padomes stratēģiskie norādījumi. Tur minētas sekas, ko rada Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, ES ilgtermiņa budžeta vidusposma pārskatīšana un dalībvalstu atvēršanās un noturības plānu pārskatīšana. Šīs problēmas ir aplūkotas mūsu [2023. gada pārskata](#) 2. nodaļā par budžeta un finanšu pārvaldību. Mēs arī norādījām, ka neizpildītās saistības 2023. gada beigās sasniedza rekordaugstu līmeni, proti, vairāk nekā 543 miljardus EUR (salīdzinājumā ar 450 miljardiem EUR 2022. gada beigās), un secinājām, ka joprojām zema 2021.–2027. gada dalītās pārvaldības fondu īstenošanas līmenis 2023. gadā radīs 2022. gadā uzņemto saistību atcelšanas risku, sākot no 2025. gada.

26 Gada pārvaldības un snieguma ziņojuma I sējumā tas nav minēts, bet Komisija savās ilgtermiņa nākotnes prognozēs par ES budžeta ienākošajām un izejošajām naudas plūsmām ziņo par arvien pieaugošu saistību atcelšanas risku (sk. [01.](#) punktu). Gada pārvaldības un snieguma ziņojuma III sējuma 4. pielikumā ir sniegta informācija arī par saistībām un maksājumiem programmas līmenī, bet ne par neizpildītajām saistībām.

² [Īpašais ziņojums 07/2023](#) "Komisijas ieviestās ANM kontroles sistēmas struktūra" un [Īpašais ziņojums 26/2023](#) "Atvēršanās un noturības mehānisma snieguma uzraudzības sistēma".

Mēs neatradām neatbilstības starp 2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojuma I sējumu un tā apliecinošajiem dokumentiem

27 Mēs pārbaudījām galvenos kvantitatīvos apgalvojumus, ko Komisija paudusi sava 2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojuma I sējumā. Tie aptvēra 76 % no summām, kuras pārsniedza 1 miljardu EUR un par kurām mēs pieprasījām un saņēmām no Komisijas papildu informāciju un skaidrojumus. Papildus tam mēs pētījām, vai no I sējuma atlasītās summas atbilda summām, kas norādītas gada pārvaldības un snieguma ziņojuma pielikumos, gada darbības pārskatos un ES finanšu pārskatos. Neatbilstības netika konstatētas.

28 2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojumā Komisija izklāstīja, kā tā pastiprina snieguma informācijas ticamību. Kā daļu no iepriekšējo iekšējās revīzijas ieteikumu īstenošanas tā ieviesa jaunas pamatnostādnes, kas departamentiem jāievēro, sagatavojot gada darbības pārskatus.

Noslēguma piezīmes

29 Tiesību aktos noteiktais termiņš, kādā Komisijai līdz nākamā gada jūnija beigām darīt pieejamu gada pārvaldības un snieguma ziņojumu, ierobežo to, ko mēs varam savlaicīgi visaptveroši apskatīt ikgadējās budžeta izpildes apstiprināšanas procedūras vajadzībām. Tāpēc šajā apskatā galvenā uzmanība pievērsta [2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojuma](#) I sējumam ([01.](#) un [08.](#) punkts).

30 Šis gada pārvaldības un snieguma ziņojuma sējums bija sagatavots atbilstoši Komisijas Korporatīvās pārvaldības padomes stratēģiskajiem norādījumiem un iepazīstināja ar galvenajiem faktiem un sasniegumiem saistībā ar budžeta pārvaldību 2023. gadā. Līdzīgi kā iepriekšējā gadā mēs secinājām, ka Komisijai bija labas procedūras gada pārvaldības un snieguma ziņojuma sagatavošanai, taču snieguma datu kvalitāte joprojām bija uzlabojama ([09.–13.](#) un [18.](#) punkts).

31 Kopumā līdz 2023. gada beigām ES programmu īstenošana saskaņā ar pašreizējo DFS joprojām bija agrīnā posmā ([14.–17.](#) punkts). Attiecībā uz abiem fondiem (*AMIF* un *IBMF*), kurus skatījām sava [2023. gada pārskata](#) 3. nodaļā, *AMIF* jomā bija ievērojams progress salīdzinājumā ar pagājušo gadu, bet, lai gan pakārtotās darbības bija sāktas, *IBMF* galveno snieguma rādītāju progress joprojām bija tikpat zemā līmenī kā 2022. gadā ([19.](#) punkts).

32 Saistībā ar mūsu [gada pārskata](#) saturu gada pārvaldības un snieguma ziņojumā atspoguļoti viedokļi, kas atšķiras no dažiem mūsu galvenajiem apsvērumiem par kohēzijas finansējumu (mūsu gada pārskata 6. nodaļa) un ANM (11. nodaļa) ([24.](#) punkts).

33 Turklāt savā [gada pārskatā](#) mēs vēršām uzmanību uz neizpildīto saistību rekordaugsto līmeni 2023. gadā. Tas nebija minēts gada pārvaldības un snieguma ziņojuma I sējumā, bet neizpildīto saistību līmenim Komisija pievērsās savās ilgtermiņa nākotnes prognozēs par ES budžeta ienākošajām un izejošajām plūsmām ([25.](#) un [26.](#) punkts).

34 Pārbaudot galvenos kvantitatīvos apgalvojumus, ko Komisija puda gada pārvaldības un snieguma ziņojuma I sējumā, citas neatbilstības mēs nekonstatējām ([27.](#) punkts).

Šo apskatu 2024. gada 21. oktobra sēdē Luksemburgā pieņēma V apakšpalāta, kuru vada Revīzijas palātas loceklis *Jan Gregor*.

Revīzijas palātas vārdā —

Tony Murphy
priekšsēdētājs

Pielikums

Dažādu dalībnieku loma Komisijas galveno snieguma ziņošanas dokumentu sagatavošanā

Ziņojums	Centrālie dienesti (BUDG ĢD / Ģenerālsekretariāts)	Komisijas dienesti	Kolēģija
Gada pārvaldības un snieguma ziņojums	- sagatavo ziņojuma projektu - ievēro Korporatīvās pārvaldības padomes stratēģisko ievirzi - apspriežas ar atbildīgajiem departamentiem	- savos programmu pārskatos un gada darbības pārskatos norāda galvenos jautājumus vai vēstījumus, kas jāiekļauj gada pārvaldības un snieguma ziņojumā - sniedz atsauksmes par ziņojuma projektiem	- nodrošina politisko vēstījumu konsekveni - pieņem ziņojumu
Programmu snieguma pārskati	- izdod veidnes/instrukcijas/pamatnostādnes ("Budžeta apkārtraksts") un nodrošina mācības - caurskata projektus un nosūta atsauksmes atbildīgajiem departamentiem	- vāc datus rādītājiem - sagatavo programmu pārskatu projektus	pieņem ziņojumu (kā daļu no budžeta projekta priekšlikuma)
Gada darbības pārskats	- izdod veidnes/instrukcijas/pamatnostādnes - caurskata projektus un nosūta atsauksmes atbildīgajiem departamentiem - rīko salīdzinošo novērtēšanu	- sagatavo ziņojuma projektu - paraksta ziņojumu (ģenerāldirektors vai izpildaģentūras direktors)	lemj par turpmākiem pasākumiem

Avots: ERP.

Saīsinājumi

ANM: Atveseļošanas un noturības mehānisms

BUDG ĢD: Budžeta ģenerāldirektorāts

DFS: daudzgadu finanšu shēma

GDP: gada darbības pārskats

GSR: galvenais snieguma rādītājs

Glosārijs

Atveseļošanas un noturības mehānisms: ES finansiālā atbalsta mehānisms Covid-19 pandēmijas ekonomiskās un sociālās ietekmes mazināšanai un atveseļošanas stimulēšanai, kā arī zaļākas un digitālākas nākotnes izaicinājuma risināšanai.

Budžeta izpildes apstiprināšana: Eiropas Parlamenta katru gadu pieņemts lēmums, ar kuru tiek galīgi apstiprināta Komisijas veiktā budžeta izpilde.

Budžeta saistības: budžetā īpaši rezervēta summa, kas paredzēta konkrētam izdevumu postenim, piemēram, konkrētam līgumam vai dotācijas nolīgumam. Neizpildītās saistības ir kopējās uzņemtās saistības, kas vēl nav pārvērstas maksājumos.

Dalītā pārvaldība: ES budžeta izpildes metode, saskaņā ar kuru – pretēji tiešās pārvaldības metodei – Komisija deleģē izpildes uzdevumus dalībvalstīm, vienlaikus saglabājot galīgo atbildību.

Daudz gadu finanšu shēma: ES izdevumu plāns, kurā ir noteiktas prioritātes (pamatojoties uz politikas mērķiem) un maksimālie apjomi, parasti septiņu gadu posmam. DFS nosaka struktūru, kuras ietvaros tiek veidots ES gada budžets, ierobežojot katras kategorijas izdevumu apmēru.

Gada darbības pārskats: katra Komisijas ģenerāldirektorāta vai ES iestādes vai struktūras sagatavots pārskats, kurā ir aprakstīts sniegums attiecībā pret mērķiem, kā arī finanšu un personāla resursu izmantojums.

Gada pārskats: ERP gada revīzijas ziņojums ar deklarāciju par ES pārskatu ticamību un pakārtoto darījumu pareizību. Saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību ERP to iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei.

Gada pārvaldības un snieguma ziņojums: Komisijas ikgadējs ziņojums par ES budžeta pārvaldību un sasniegtajiem rezultātiem, kurā apkopota informācija, kas sniegta Komisijas ģenerāldirektorātu un izpildaģentūru gada darbības pārskatos.

Galvenais snieguma rādītājs: skaitļos izsakāms rādītājs, kas parāda sniegumu attiecībā pret galvenajiem mērķiem.

Īpašais ziņojums: dokuments, kurā izklāstīti ERP revīzijas konstatējumi, lai noteiktu, vai darbībā ir ievēroti pareizas finanšu pārvaldības principi un sasniegti tās mērķi.

Korporatīvās pārvaldības padome: Komisijas centrālā vadības struktūra, kas nodrošina koordināciju, uzraudzību, konsultācijas un stratēģisko virzību korporatīvos jautājumos, tostarp resursu piešķiršanu un riska pārvaldību. Tā tiekas regulāri, to vada ģenerālsekretārs, un tajā piedalās par budžetu, cilvēkresursiem un drošību atbildīgie ģenerāldirektori un Juridiskā dienesta ģenerāldirektors. Attiecīgo komisāru biroju augstākā līmeņa locekļi piedalās kā novērotāji.

Netiešā pārvaldība: ES budžeta izpildes metode, saskaņā ar kuru Komisija uztic budžeta izpildes uzdevumus citām struktūrām, tostarp trešām valstīm un starptautiskajām organizācijām.

Pareiza finanšu pārvaldība: līdzekļu pārvaldība saskaņā ar saimnieciskuma, lietderības un efektivitātes principiem.

Pareizība: apmērs, kādā darījums vai darbība atbilst piemērojamiem noteikumiem un regulējumam un jebkurām līgumiskām saistībām.

Programma: līdzeklis, ar ko tiek sasniegti konkrēti ES politikas mērķi, parasti izmantojot līdzfinansētus projektus.

Programmas pārskats: Komisijas pieprasīto darbības apropriāciju pamatojums katrai izdevumu programmai gada budžeta projektā, pamatojoties uz izpildi iepriekšējos gados, ko mēra, izmantojot rādītājus.

Rādītājs: informācija, ko izmanto kāda snieguma aspekta mērīšanai vai novērtēšanai. Ar galvenajiem snieguma rādītājiem mēra sniegumu attiecībā pret galvenajiem mērķiem.

Tiešā pārvaldība: kārtība, saskaņā ar kuru ES līdzekļus vai programmu pārvalda tikai Komisija – pretstatā dalītajai pārvaldībai vai netiešajai pārvaldībai.

ERP darba grupa

Šo apskatu pieņēma V apakšpalāta, kura revidē Savienības finansēšanu un pārvaldību un kuru vada ERP loceklis *Jan Gregor*. Apskata sagatavošana bija ERP locekļa *Jorg Kristijan Petrovič* pārziņā, un darbā bija iesaistīti locekļa biroja vadītājs *Martin Puc*, biroja atašejs *Mirko Iaconisi*, atbildīgais vadītājs *Colm Friel*, darbuzdevuma vadītājs *Mircea-Cristian Martinescu* un revidenti *Dana Šmíd Foltýnová* un *Slobodan Dimitrovski*. Lingvistisko atbalstu sniedza *Laura McMillan*.

AUTORTIESĪBAS

© Eiropas Savienība, 2024

Eiropas Revīzijas palātas (ERP) atkalizmantošanas politiku nosaka ar [ERP Lēmumu Nr. 6–2019](#) par atvērto datu politiku un dokumentu atkalizmantošanu.

Ja vien nav norādīts citādi (piemēram, individuālās autortiesību norādēs), ERP saturs, kurš pieder ES, ir licencēts saskaņā ar šādu starptautisku licenci: [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#). Tādējādi atkalizmantošana parasti ir atļauta, ja tiek sniegtas pienācīgas atsauces un norādītas visas izmaiņas. ERP satura atkalizmantošana nedrīkst sagrozīt tā sākotnējo nozīmi vai jēgu. ERP nav atbildīga par atkalizmantošanas sekām.

Jāsaņem papildu atļauja, ja konkrētā saturā attēlotas identificējamas privātpersonas, piemēram, ERP darbinieku fotoattēlos, vai ja tas ietver trešās personas darbu.

Ja šāda atļauja ir saņemta, tā atceļ un aizstāj iepriekš minēto vispārējo atļauju un skaidri norāda uz visiem izmantošanas ierobežojumiem.

Lai izmantotu vai reproducētu saturu, kas nepieder ES, var būt nepieciešams prasīt atļauju tieši autortiesību īpašniekiem.

Programmatūra vai dokumenti, uz kuriem attiecas rūpnieciskā īpašuma tiesības, proti, patenti, preču zīmes, reģistrēti dizainparaugi, logotipi un nosaukumi, nav iekļauti ERP atkalizmantošanas politikā.

Eiropas Savienības iestāžu un struktūru tīmekļa vietnēs, kas izvietotas domēnā europa.eu, ir atrodamas saites uz trešo personu tīmekļa vietnēm. Tā kā ERP šīs vietnes nekontrolē, iesakām rūpīgi iepazīties ar to privātuma un autortiesību politiku.

ERP logotipa izmantošana

ERP logotipu nedrīkst izmantot bez ERP iepriekšējas piekrišanas.

PDF	ISBN 978-92-849-3342-6	ISSN 1977-5717	doi:10.2865/2829659	QJ-01-24-011-LV-N
-----	------------------------	----------------	---------------------	-------------------

Gada pārvaldības un snieguma ziņojums ir Komisijas augsta līmeņa snieguma ziņojums par ES budžetu un ir daļa no Komisijas gada finanšu pārskatu paketes. Tiesību aktos noteiktie termiņi ierobežo to, ko mēs varam savlaicīgi visaptveroši aplūkot ikgadējās budžeta izpildes apstiprināšanas procedūras vajadzībām, un līdz ar to šajā apskatā galvenā uzmanība pievērsta 2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojuma I sējumam. Mūsu apskatā secināts, ka kopumā Komisijai bija labas procedūras šā ziņojuma sagatavošanai, lai gan snieguma datu kvalitāte joprojām būtu uzlabojama. Mēs arī uzsveram, ka gada pārvaldības un snieguma ziņojumā atspoguļoti viedokļi, kas atšķiras no mūsu gada pārskatā formulētajiem apsvērumiem par kohēzijas finansējumu un Atveseļošanas un noturības mehānismu.

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tālrunis: +352 4398-1

Uzziņām: eca.europa.eu/lv/contact
Timekļa vietne: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors

**EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA**